

Agraman

Astrid Runde
Saxegaard

Black Bow (utsnitt). Forside: St. Hero II (utsnitt).

Flekkene i pelsen

— et par rader om Astrid Runde Saxegaard og den revitaliserte tekstilkunsten

Innenfor samtidskunsten skal man ikke holde på å rote veldig lenge før man skjønner hvordan ting kommer og går i noe så nær jevne intervaller. Enten det nå er en gang forkastede tankeganger som plukkes opp på ny for en nylesning og nærmere gransking, eller et medie som har gått under av overeksponering og inflasjon et tiår eller to tidligere, men som i et gitt øyeblikk blir den nye golfen. For eksempel dette med maleriet, som stadig blir erklært dødt bare for så å dukke opp på ny, tolv, tretten år senere. Som et relevant medie, no less, og det kommer sjelden alene. Eller konseptbasert kunst, som kan se ut til å zickzacke seg frem gjennom modernismens historie og videre inn i vår samtid. Ofte tørr, noen ganger vittig, og ikke sjelden begge deler. Det er uansett bestandig helt nytt når det skjer, og helt annerledes fra forrige gang, og på helt andre premisser — siden denne verden jo faktisk er i fri flyt, og forandrer seg nokså drastisk og dramatisk fra dag til dag. Men jeg vil si vi nå er i den situasjonen som ofte oppstår på kanten mellom to tiår, der en slags limbo gjør seg gjeldende. En usikkerhet i forhold til nesten alt, som om vi var i transitt mellom to vulkanutbrudd, og med dette samtidige fenomenet vi ikke har sett før, eller i hvert fall veldig sjelden; de disipliner vi tidligere litt foraktfullt benevnte «kunsthåndverk» som gjør en cross-over inn i samtidsdiskursen på en måte som gjør det nødvendig å ta de alvorlig. De trakasserte teknikkene. Pottene og krukkene, veven og putetrekket. Derunder faller da det kanskje mest mobbete mediet noensinne; tekstilkunsten - siden tidenes begynnelse sett på som en spesialinteresse for bittre, sinte kvinner som insisterer på nødvendigheten av noe resten av verden gir fullstendig blaffen i. Et stigma, ganske enkelt, og mer enn som så; et spesifikt kvinnelig stigma. Det er fortsatt nesten ingen mannlige utøvere av denne masochistiske ekstremsporten, og hvis de er tilstede er de som regel mer feminine enn sine kvinnelige kolleger. Men de siste årene har det altså åpnet seg en mulighet her. Vi har sett alt flere tekstilkunstnere manifestere seg innenfor kunstinstitusjonens hvite kube med overbevisende arbeider og prosjekter. Dette er ikke stedet for namedropping, men jeg vil bare ha det sagt at arbeidet til Astrid Runde Saxegaard faller inn i denne bølgen (så er det snakk om en liten bølge, foreløpig, med kanskje så mye som fem-seks navn, men likevel; de er garantert flere enn jeg tror uansett). Så, hvorfor funker det? Og hvorfor nå?

Kanskje nettopp dette eksemplet kan være belysende; Runde Saxegaard stopper ikke ved det materielle — første gangen jeg møtte dette arbeidet var det i form av en installasjon med den sorten sløyfer som pleier å være festet til begravelseskranser, hengt opp på en snor. Jeg har fortsatt ikke vært borti noe liknende. Den andre gangen grinte et kranie mot meg fra en røff sekkevev direkte fra kjellern til postkontoret, der det hadde blitt manet frem med et antall strategisk plasserte lokk fra blikkbokser. Det var omtrent ved denne tiden jeg skjønnte at noe virkelig skjedde innenfor denne til vanvidd ignorerte sjangeren. Noe viktig. Noe som fikk de som drev på innenfor tekstilenes verden til å strekke seg litt i ryggen og møte blikket til resten av oss istedenfor å stirre ned i gulvet og mumle usammenhengende om urettferdige støtteordninger og den slags. Noe som før eller siden måtte skje; en bevisstgjøring om mediets muligheter. Som alle medier har tekstil sine fordeler og bakdeler, og etterhvert også sine inngroddes klisjéer — det er når disse brytes det skjer noe, det er når de

antatte bakdelene snus til en fordel at det blomstrer, og det er når fordelene blir forsterket av alt dette at ting virkelig blir satt i bevegelse. Per i dag er dette et interessant felt, genuint progressivt og ikke til å stoppe. Vi får se hva som skjer, men betegnelsen «kunsthåndtverk» ser ut til å være i fri flyt og det er tvilsomt hvis det noensinne mer vil bety det samme som før.

Innenfor Astrid Runde Saxegaards egen progresjon er det blitt etablert et billedspråk som egentlig transenderer tekstilkunsten, selv om fundamentet fortsatt avgjort ligger der. Fremmedele-
menter er såpass hyppig forekommende at det bare er en bitteliten nyanseforskjell som forhindrer oss å se det som en hvilken som helst installasjonskunst. Som kanskje nettopp en sløyfe, eller to, som blir svevende nesten som et slags tegn på tekstilkunst. Eller det at mannekengen uten armer er bandasjert i skrittet og lenket til et perlehalsbånd som en annen Venus i bondage, og nettopp denne bandasjen er det eneste som gir fra seg et signal om at det vi forholder oss til i grunnen er et materi-
albasert prosjekt. Det er sånn jeg bestandig har lest dette arbeidet, der tekstilkunsten fungerer som et utgangspunkt for noe mye mer omfattende. Men det er tross alt bare hva det teknisk sett faktisk er. Spennvidden mellom det taktilt feminine og det genuint ondskapsfulle er sannsynligvis mer viktig å holde i bakhodet når man orienterer seg frem her. Å forholde seg til Runde Saxegaard's kunstner-
skap er ofte litt som å prøve å orientere seg i en jungel — der hvor du trækker kan enten noe gå i stykker, eller bite deg veldig hardt og pumpe deg full av gift. En type ubehag som er heller sjelden, siden den overhodet ikke bygger på sjokkeffekter eller gjør noen særlig bruk av populærkulturelle referanser. Heller er det denne usikkerheten ved noe fremmed som kan snike seg inn og destabili-
sere det du trodde deg å vite, et eller annet very alien som stadig er i brå bevegelse i kulissene i en kontinuerlig katt-og-mus-lek med publikum.

Det kan være noe så enkelt som at ting ikke nødvendigvis er hva de pleier å være; at signalene for trygghet og omsorg plutselig blir brukt som våpen, eller at leoparden virkelig **er** et kosedyr (Den er jo også det, på en måte, men dog). Der kan vi stoppe opp litt, siden leopardmønstret i seg selv utgjør et godt etablert møtepunkt for flere prefabrikkerte reaksjoner og tolkninger. Vi forbinder det gjerne med glamorøse kvinner på kanten til det vulgære, beruset på rosa champagne. Eller et par sko. Eller noe som flyter opp og forsvinner med jevne intervaller innenfor den delen av verden vi kjenner som moteverdenen, enten som et skjerf, en håndveske, eller en bikini. Hva jeg prøver og si er at vi nesten aldri ser dette mønsteret på menn. Et eneste tilfelle gjør seg gjeldende i bakhodet mitt, og det er typisk nok Sid Vicious (stadig disse flashbacks fra en tapt tid) — men dette unntaket er ikke noe som rokker ved faktum; Leoparden er kvinnen, eller det virkelig farlige i kvinnen, eller — for å forsøke å være mer presis — **tegnet** for det virkelig farlige i kvinnen. Det er noe forøddende skummelt ved det å skulle forholde seg til den som et kosedyr, altså. Selv om den jo som nevnt også virkelig er det.

Så er det jo dette bananformede designbordet som er støttet opp av underkroppen til to man-
nekenger. Hvorfor sier jeg designbord? Sant, det kom uten at jeg tenkte på det — men jeg hadde fak-
tisk et slikt bord en gang, sort, med en kant av gull (men det stod på andre bein), og det var visstnok et
samlerojekt en italiensk møbeldesigner knakket sammen i skiftet mellom 1960- og -70 tallet. Dess-
verre fikk det ikke plass i bilen den gangen jeg flyttet fra Oslo til Malmö og det har irritert meg ever
since. Men dette er altså et annet bord, selv om formen på bordplaten likner. Det er faktisk det eneste
som likner, siden det til å begynne med er rosa. Men her skjønner alle at trådene fra tekstilkunsten
er trukket ganske langt ut; dette kunne vært noe Jeff Koons drømte, men det kunne like gjerne være
noe som ble laget i bakgården på Hausmania i pent vær av noen aktivistiske surrealistiske. Og er det
ikke nettopp den ismen vi må gjøre bruk av for å ha en sjanse her? Det vi ser i denne utstillingen har
avgjort dype røtter i det kollektivt ubevisste. Det likner fragment fra det du husket at du drømte før du
har stått opp, men som etter to skritt mot kjøkkenet er helt visket ut igjen. Arbeidene til Astrid Runde
Saxegaard har drømmens logikk intakt, i det vi beveger oss med en viss grad av intuitiv forsiktighet,
for også her ligger marerittet rett ved siden av og venter på en katalysator. Noe som trigger en brå
oppvåkning med bankende hjerte. Vi vet det, egentlig, men vi trenger stadig å bli minnet på det med
jevne mellomrom. Livet er en drøm.

Tommy Olsson

Black Bow, h220, b180, d15 cm.

Bow Bow Bow, h85, b72 cm, inkjetprint på bambuspapir.

Bow, h85, b72 cm, inkjetprint på bambuspapir.

I am, h25, b350, d560 cm, trålkuler/mannekengdukke.

St. Hero II, h160, b65, d35 cm.

Dialogue, h120, b120, d70 cm.

On the way to Ararat, h250, b250, d60 cm.

ARS© Astrid Runde Saxegaard 2010

AGRAMAN

Utgitt i forbindelse med separatutstilling på Kunstmuseet Kube

20.11.2010—16.01.2011

www.kunstmuseetkube.no

Grafisk design: Ulf Carlsson

Katalogtekst: Tommy Olsson

Foto: Bjørgli & Bergersen, Ottar André Andersson (I am)

Scanning: Finn Arne Johannessen (Bow, Bow Bow, Bow Bow Bow)

Takk til: Elwin Bradshaw, Karl Ingar Røys, Egersund Herøy AS, Atle Ramberg, Per Einar

Print av katalog: AIT Oslo AS

Opplag: 200

ISBN ????

